

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ ۶۹/۱۲/۱۳
شماره ۱۳۷۱۸۲

اداره کل سرخاورد شورای نگهبان
شماره ۱۶۳۸
تاریخ ۱۳۶۹/۱۲/۱۳

شورای محترم نگهبان

با ابلاغ سلام

همانطور که مستحضرد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصول هشتاد و نهم و یکصدوسی و دوم و یکصدوسی و پنجم به استیضاح هیات وزیران و هر یک از وزراء اشارت دارد. اصل هشتاد و نهم

"۱- نمایندگان مجلس شورای اسلامی میتوانند در مواردیکه لازم میدانند هیات وزیران یا هر یک از وزراء را استیضاح کننده استیضاح وقتی قابل طرح در مجلس است که با امضای حداقل ده نفر از نمایندگان به مجلس تقدیم شود.

هیات وزیران یا وزیرمورد استیضاح باید ظرف مدت ده روز پس از طرح آن در مجلس حاضر شود و به آن پاسخ گوید و از مجلس رای اعتماد بخواهد. در صورت عدم حضور هیات وزیران یا وزیر برای پاسخ، نمایندگان مزبور در باره استیضاح خود توضیحات لازم را میدهند و در صورتیکه مجلس مقتضی بداند اعلام رای عدم اعتماد خواهد کرد".

اصل یکصدوسی و دوم

"در مدتی که اختیارات و مسوولیت های رئیس جمهور برعهده معاون اول یا فرد دیگری است بموجب اصل یکصدوسی و یکم منصوب میگردد وزراء را نمیتوان استیضاح کرد یا به آنان رای عدم اعتماد داد و نیز نمیتوان برای تجدید نظر در قانون اساسی و یا امـ همه بررسی اقدام نمود".

اصل یکصدوسی و پنجم

" وزراء تازمانی که عزل نشده اند و یا بر اثر استیضاح یا درخواست رای اعتماد مجلس به آنها رای عدم اعتماد نداده است درست خود باقی میمانند...".

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ
شماره

- ۲ -

قسمت اخیر اصل هشتاد و نهم و اصول یکم و دو و سی و پنجم تعبیر " رای عدم اعتماد " مجلس را به کار برده اند .

به این نکته هم باید عنایت داشت که متن کنونی اصل یکم و دو و سی و پنجم کلا در بازنگری قانون اساسی تدوین و تصویب شده است و از لحاظ تاریخی موخر بر اصل هشتاد و نهم است . با توجه به اصول یادشده ، بر اساس دستور ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران ، تقاضا دارد که شورای محترم نگهبان تفسیر خود را از اصول مذکور اعلام فرمایند و معین نمایند که چنانچه هیات وزیران یا هر یک از وزراء مورد استیضاح واقع شوند ، مجلس محترم شورای اسلامی

الف : باید به آنها رای عدم اعتماد بدهد ، بنحوی که در سه اصل هشتاد و نهم و یکم و دو و سی و پنجم به صراحت ذکر شده است .

ب : و یا باید رای اعتماد بدهد ، همانطور که در اصل هشتاد و هفتم و یکم و دو و سی و پنجم و یکم و دو و سی و ششم آمده است .

این مطلب از آن جهت مطرح میشود که بنظر میرسد ، قانون اساسی هنگامی تعبیر " رای اعتماد " را بکار میبرد که مجلس درصدد است نسبت به هیات وزیران یا وزیری که رئیس جمهور معرفی کرده است ، قبل از شروع کار رسمی آنها ، اعلام نظر کند .

حال آنکه تعبیر " رای عدم اعتماد " وقتی بکار رفته است که منظور از آن اعلام نظر مجلس ، پس از استیضاح هیات وزیران یا وزیر بوده است .

نتیجه یا ثمره بحث نیز در تعداد آراء لازم برای ابقای هیات وزیران یا وزیر مورد استیضاح و یا کناره گیری آنها ، پس از استیضاح ظاهر میشود . بدین معنی که اگر پس از استیضاح مقرر باشد که به وزیر یا وزیران مورد استیضاح رای اعتماد داده شود ، باید نصف به اضافه یک آراء نمایندگان حاضر در مجلس به نفع وزیر (مثبت) باشد و آراء ممتنع جزء آراء مخالف محسوب گردد .

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

تاریخ

شماره

- ۲ -

حال آنکه اگر مقرر باشد که به وزیر یا وزیران مورد استیضاح رای عدم اعتماد داده شود باید نصف به اضافه يك آراء نمایندگان حاضر در مجلس به ضرر وزیر (منفی) باشد و آراء ممتنع جزء آراء منفی به حساب نیاید.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

۱۳ / ۱۲ / ۱۹